

Críteris per a l'obertura i ús de les platges i zones de bany

La principal via de transmissió del virus SARS-CoV-2 entre persones és la via aèria, a través de petites gotes que es produeixen quan una persona infectada tos, esternuda o parla, a distàncies curtes. Una altra via de contagi és a través de les mans o els objectes o superfícies contaminats per aquestes secrecions.

Tal com assenyala l'Organització Mundial de la Salut, **el risc de contagi a les platges i zones de bany interiors ve donat principalment per la confluència de persones que comparteixen un mateix espai i serveis.**

La presència de virus en aigües residuals que pugin arribar a masses d'aigua de bany o la supervivència de virus provinents de banyistes podria ser una via de transmissió, però els coronavirus són sensibles als processos de tractament de les aigües residuals i, d'altra banda, d'acord amb la informació disponible, hi ha escassa evidència sobre la infectivitat dels virus excretats. Per tant, el risc d'exposició al SARS-CoV-2 a les aigües de bany és reduït si les aigües residuals són tractades convenientment. Aquest risc es podria incrementar, en tot cas, si es produeix una contaminació d'aigua sense depurar, com per exemple en cas de fortes pluges. Tanmateix, l'anàlisi dels paràmetres indicadors de la qualitat de l'aigua de bany i les accions d'inspecció i control que es porten a terme garanteixen la detecció de possibles contaminacions d'origen fecal de les aigües.

D'altra banda, malgrat que actualment no existeixen dades relatives a la persistència del SARS-CoV-2 a l'aigua de mar, l'efecte de la dilució i la presència de sal són factors que probablement contribueixin a una disminució de la càrrega viral i a la seva inactivació, per analogia al que succeeix amb virus similars. **La supervivència en aigua dolça (rius, llacs, gorgs...) pot ser superior a l'aigua salada, per tant cal tenir-ho en compte en els petits gorgs on pugui haver menys dilució.**

Pel que fa a la **prevalença del virus a la sorra de la platja i als marges i ribes d'aigües continentals, l'acció conjunta de la radiació solar, les elevades temperatures a les que pot arribar i la sal de l'aigua de mar en el cas de les de costa, són favorables per a la desactivació dels agents patògens.**

Per tot això, a fi i efecte de minimitzar el risc de transmissió de COVID-19 a les platges i zones de bany, així com a les instal·lacions adjuntes, s'estableixen les següents indicacions. Aquests críteris poden ser modificats en funció de l'evolució de la pandèmia a cada territori.

Mesures a tenir en compte abans de l'obertura

Poden procedir a l'obertura les zones de bany que tenen una **classificació de qualitat de l'aigua Excel·lent o Bona**, d'acord amb la **classificació de 2019**, en base a les disposicions establertes en el Reial Decret 1341/2007, d'11 de octubre, sobre la gestió de la qualitat de las aigües de bany.

Per a les zones de bany amb qualitat de l'aigua classificades com a Suficient o Insuficient en la temporada de bany de 2019, les autoritats competents han de fer una avaluació del risc cas a cas, davant la sospita que a la zona de bany arribin aigües residuals no depurades.

En tot cas cal complir amb el que disposa el Reial Decret 1341/2007, d'11 de octubre, sobre la gestió de la qualitat de las aigües de bany.

Instal·lacions

- Es recomana l'obertura seqüencial de les aixetes de dutxes i rentapeus, deixant córrer l'aigua, per tal que es renovi tota la que hagués pogut quedar retinguda a les canonades.
- Cal disposar de papereres o contenidors de materials resistents i de fàcil neteja amb capacitat suficient per recollir les deixalles.

Ventilació dels espais tancats

- **És important ventilar tots els espais tancats** (punts dels socorristes, lavabos, etc) obrint portes i finestres per fer circular l'aire. Cal esperar que estiguin ben ventilats abans d'iniciar la seva neteja i desinfecció.
- En cas que la ventilació es proporcioni mitjançant mètodes mecànics, aquests han de conservar-se en bon estat de manteniment, neteja i grau de desinfecció adequat.
- **Els lavabos han d'estar ben ventilats.** Si tenen extracció forçada d'aire és recomanable que sigui ininterrompuda mentre estiguin oberts al públic, si això és possible, tenint en compte els límits de funcionament d'aquests equips. Per evitar la transmissió fecal-oral del virus, utilitzar urinaris és menys recomanable, així com els eixugamans d'aire. Cal revisar que els sifons dels inodors, de les piques i el desguàs del terra estiguin plens d'aigua.

Neteja i desinfecció de superfícies, paraments i serveis

- Cal disposar d'un pla de neteja i desinfecció que respongui a les característiques de cada zona, l'ús que se'n faci i el nivell de freqüentació de persones. **Es prestarà especial atenció a la neteja i desinfecció de les superfícies de contacte més freqüent com aixetes, baranes, obertura de portes, hamaques, ombrel·les, etc.**
- La neteja amb detergents té l'objectiu d'eliminar la brutícia de les superfícies. La desinfecció té la finalitat d'eliminar els gèrmens. La desinfecció ha d'anar precedida d'una neteja, perquè sinó la brutícia pot interferir amb els desinfectants i minimitzar-ne la seva eficàcia.
- Cal netejar amb detergent els lavabos, dutxes, rentapeus, baranes, mobiliari com hamaques, gandules, passarel·les o passeigs d'accés a l'aigua i qualsevol altra mobiliari o elements on pugui haver contacte amb les persones.

Posteriorment, s'han de desinfectar les superfícies netejades: els productes desinfectants que s'utilitzin han d'estar inscrits al [Registre de plaguicides no agrícoles o biocides](#) o al [Registre Oficial de Biocides](#), de la Direcció General de Salut Pública, Qualitat i Innovació del Ministeri de Sanitat per al Tipus de Producte 2: productes per a la desinfecció de superfícies i aèria, d'ús ambiental (desinfectants no destinats a l'aplicació directe a persones o animals, usats per a la desinfecció de superfícies, materials, equips, mobles, parets, terres i aire) i han de disposar del corresponent número de registre. Es poden

consultar els **productes autoritzats** amb aquesta finalitat al següent enllaç: [Productes viricides autoritzats](#).

Es pot utilitzar també **lleixiu al 0.1%**, que es prepararà fent una dilució 1:50 d'un lleixiu habitual que té una concentració al voltant del 5%, barrejant 20 ml de lleixiu en 1 litre d'aigua, o bé posant 1 part de lleixiu i 49 parts d'aigua. Aquestes solucions de lleixius s'han de preparar diàriament i s'han de deixar actuar durant uns minuts per assegurar una desinfecció eficaç.

L'aplicació de vapor d'aigua pot ser útil i eficaç per a algunes superfícies i articles, com les gandules o hamaques. L'aplicació del vapor d'aigua mitjançant vaporetetes, per exemple, pot produir temperatures superiors 100°C a la superfície aplicada en pocs minuts.

- Els productes s'han d'usar d'acord amb les especificacions del fabricant i les resolucions d'autorització i etiquetes dels productes. Cal disposar de les fitxes de dades de seguretat dels productes químics que s'utilitzin.
- **No es poden barrejar ni utilitzar a la vegada diferents productes**, ja que es podrien alliberar gasos tòxics o generar reaccions químiques perilloses. Per exemple, no es pot barrejar lleixiu amb productes desincrustants com el salfumat, o utilitzar compostos d'amoníac amb cap altre producte. Tampoc es poden abocar a l'inodor o a l'aigüera si hi poden quedar restes d'altres productes.
- Els ajuntaments s'han d'assegurar que es realitzi una neteja i desinfecció de les instal·lacions i elements de les platges amb substàncies que no resultin perjudicials per al medi ambient. En tots els casos cal adoptar precaucions per evitar l'arribada de productes de neteja i desinfectants al medi natural (sorra, aigua, aigües subterrànies, aiguamolls, etc).
- Per a la neteja i desinfecció s'utilitzarà material d'un sol ús o bé serà desinfectat després de la seva utilització.

Mesures a realitzar després de la obertura

Accés a les zones de bany i aforament

- **Per fer ús de les zones de bany cal respectar una distància física interpersonal de seguretat d'1,5 metres. En el cas que no es pugui mantenir la distància de seguretat d'1,5 metres entre persones que no mantenen una relació i un contacte propers de forma molt habitual és obligatori l'ús de mascareta.** No es poden mantenir distàncies inferiors a 1 metre en espais tancats, excepte entre persones que mantenen una relació i un contacte propers de forma molt habitual.
- No podran fer ús de les zones de bany les persones que presentin símptomes o estiguin en aïllament domiciliari degut a un diagnòstic per COVID-19, o que es trobin en període de quarantena domiciliària per haver tingut contacte estret amb alguna persona amb símptomes o diagnosticada de COVID-19.
- **Els ajuntaments poden establir limitacions tant d'accés**, que en tot cas serà gratuït, com d'aforament a les platges, per assegurar que es respecti la distància física interpersonal de seguretat d'1,5 metres entre els banyistes. També podrà establir límits en els temps de permanència a les platges, així com a l'accés als aparcaments, per facilitar el control de l'aforament.
- En platges o zones de bany amb forts vents pot ser aconsellable mantenir distàncies de seguretat majors a l'1,5 metres.

- Per calcular l'**aforament màxim** permès en cada platja, es considerarà que **la superfície de platja a ocupar per cada banyista sigui com a mínim d'aproximadament 4 m²**. A efectes indicatius, els eixos de les ombrel·les no s'han d'instal·lar a distàncies inferiors a 4 metres entre elles, excepte que siguin de persones convivents.
- Els objectes personals, tovalloles, gandules i elements similars s'han d'ubicar de forma que es garanteixi un **perímetre de seguretat mínim de 1,5 metres respecte als altres usuaris**, excepte en el cas de persones que mantenen una relació i un contacte propers de forma molt habitual.
- **Es pot sectoritzar la zona de platja per assegurar el compliment de les distàncies de seguretat.** En aquest cas, però, cal evitar la realització d'obres de formigó o d'altres materials per fixar elements de parcel·lació sobre la sorra, sent preferible la instal·lació mòvile, i es prioritzaran els elements que suposin un menor impacte (elements de petita envergadura i que requereixin el menor nombre d'intervencions sobre la sorra). Aquests elements no poden dificultar o impedir el correcte condicionament diari de la sorra. En cap cas es pot permetre la invasió d'hàbitats sensibles, com els sistemes dunars, per augmentar la superfície d'ocupació pels usuaris de la platja.
- En **zones de bany continentals**, cal **posar especial atenció als gorgs i lleres d'aigua dolça amb escàs cabal** que puguin ser freqüentades per banyistes, no sent recomanable en aquest cas el seu ús recreatiu.

Instal·lacions

- Es permet l'ús de **dutxes i rentapeus a l'aire lliure**, vestidors i altres serveis públics similars. La seva **ocupació màxima es recomana que sigui d'una persona**, excepte en aquells supòsits de persones que puguin precisar assistència.
- **És preferible que les dutxes puguin ser accionades de forma no manual.**
- **En els lavabos han d'estar ben ventilats.** Cal verificar que en tot moment hi hagi sabó amb dosificador i solucions hidro-alcohòliques, paper d'un sol ús i papereres amb tapa i pedal que seran buidades freqüentment. Es recomana posar indicacions en un lloc ben visible sobre la pràctica correcta de neteja de mans. També cal indicar que s'ha de procedir a la descàrrega de l'aigua en els inodors amb la tapa tancada. Utilitzar urinaris és menys recomanable, així com els eixugamans d'aire.

Normes per als usuaris

- **Els usuaris i els treballadors de les zones de bany han d'observar les mesures de distanciament entre persones i la resta de mesures establertes.**
- Cal recordar als usuaris, mitjançant rètols visibles o altres mitjans, les normes d'higiene i prevenció a tenir en compte i l'obligació de complir les mesures de seguretat i l'aforament, i indicar que davant de qualsevol símptoma compatible amb la COVID-19 han d'abandonar la zona de bany.
- **Tothom ha de reforçar la higiene de mans** mitjançant el rentat freqüent amb aigua i sabó i usant gels hidroalcohòlics.
- **En l'ús d'hamaques o gandules d'ús públic es recomana fer-ne ús amb la tovallola personal o altra material per evitar-ne el contacte directe.**

- Les persones de 6 anys en endavant han d'utilitzar mascaretes en espais a l'aire lliure i en qualsevol espai tancat d'ús públic que es trobi obert al públic sempre que, entre persones que no mantenen una relació i un contacte propers de forma molt habitual, no sigui possible mantenir una distància física interpersonal de seguretat d'1,5 metres.

Neteja i desinfecció

Neteja de la sorra:

- Cal fer una **neteja diària de la sorra de la platja o zona de bany, retirant tots els residus orgànics i inorgànics. No és aconsellable la desinfecció de la sorra** de la platja ni dels marges i ribes d'aigües continentals, atès que són espais naturals i que l'acció conjunta de la radiació solar, les elevades temperatures a les que pot arribar i la sal de l'aigua de mar en el cas de les de costa són favorables per a la desactivació dels agents patògens.
- En la neteja automatitzada cal prioritzar l'ús de màquines específiques de neteja de platges, adaptades a la granulometria en cada cas, i amb sistemes de cribatge o tamisat de la sorra per a major eficiència en la recollida de petits residus, en front a màquines basades en l'arrossegament, que poden ocasionar l'enterrament dels residus de menor volum.

Neteja i desinfecció d'instal·lacions:

- **Cal fer una neteja i desinfecció diària del mobiliari de la platja** (dutxes, rentapeus, papereres, etc.) i zones de trànsit.
- **Les gandules d'ús rotatori s'han de netejar i desinfectar quan canviï l'usuari.**
- **Cal reforçar la neteja i desinfecció dels lavabos, garantint en tot moment el seu estat de salubritat i higiene**, i s'ha d'intensificar en els franges de màxima concurrència.
- Pel que fa als **productes a utilitzar** per als tractaments de desinfecció i les mesures de precaució a adoptar, cal seguir les mateixes indicacions establertes per a la neteja i desinfecció a l'apartat de Mesures a tenir en compte abans de l'obertura.
- Les papereres cal buidar-les freqüentment i netejar-les com a mínim 1 cop al dia.

Altres activitats

Les activitats d'hosteleria que es realitzin a les platges i zones de bany han de complir amb les indicacions corresponents a aquest sector.

Els responsables de negocis de motos aquàtiques i d'altres elements esportius o recreatius han de complir amb la normativa específica i indicacions corresponents a aquest sector, i particularment, amb tot el que es refereix a la higiene i desinfecció. Tots els vehicles han de ser netejats i desinfectats abans de cada ús.

Mesures generals de prevenció i seguretat en el bany

Tot i que el bany és una activitat saludable i divertida, pot comportar alguns riscos que cal prevenir, com les lesions per caigudes o rrelliscades i els ofegaments. D'altra banda, una exposició excessiva al sol pot produir cremades i augmentar el risc de desenvolupar càncer de pell, i un excés de calor pot suposar un perill per a la salut i agreujar malalties cròniques o provocar deshidratació i esgotament.

Per això, es recomana tenir en compte els següents consells de prevenció:

[Seguretat a la platja i a la piscina. Canal Salut](#)

[Cops de calor. Canal Salut](#)

Per a més informació es poden consultar els següents enllaços:

- [Resolució SLT/1429/2020, de 18 de juny, per la qual s'adopten mesures bàsiques de protecció i organitzatives per prevenir el risc de transmissió i afavorir la contenció de la infecció per SARS-CoV-2.](#)
- [Protocol de mesures addicionals i preventives motivades per la COVID-19 per a la gestió de les aigües de bany \(platges i bany interior\), zones on es practica el bany, i serveis associats. Departament de Territori i Sostenibilitat](#)
- [Recomendaciones para la apertura de playas y zonas de baño tras la crisis del COVID-19. Ministeri de Sanitat.](#)
- [Qualitat de les aigües de bany. Agència Catalana de l'Aigua](#)
- [Informe sobre transmisión del SARS-CoV-2 en playas y piscinas. CSIC.](#)
- [Neteja i desinfecció en espais exteriors de concurrència humana. Canal Salut](#)
- [Neteja i desinfecció en establiments i locals de concurrència humana. Canal Salut](#)
- [Nota sobre el uso de productos biocidas para la desinfección del COVID-19. Ministeri de Sanitat.](#)
- [El virus SARS-CoV-2 y el agua residual urbana. Ministeri de Sanitat.](#)
- [Water, sanitation, hygiene and waste management for the COVID-19 virus. Technical brief. Organització Mundial de la Salut.](#)
- [Water Transmission and COVID-19. CDC.](#)